

ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Submitted by user-3 on Τετ, 21/01/2009 - 15:28

- [Κριτική στα νέα βιβλία](#) [1]

Νέα βιβλία

Επιστρέφονται στον αποστολέα!

Η νέα χρονιά ξεκίνησε με τυμπανοκρουσίες για την κοσμογονία των νέων βιβλίων και προγραμμάτων στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο που σχεδιάστηκαν από το ΠΑΣΟΚ και υλοποιούνται από την κυβέρνηση της ΝΔ. Όμως, όποιος θέλει να διδάσκει την αλήθεια πρέπει να την ψάχνει. **Γιατί το πρόβλημα με τα νέα βιβλία δεν είναι απλά το κατά πόσον οι εκπαιδευτικοί είμαστε έτοιμοι να τα διδάξουμε, αλλά το τι καλούμαστε να διδάξουμε μέσα από αυτά.** Η ελλειμματική και υποτυπώδης επιμόρφωσή μας δεν οφείλεται στην προχειρότητα και τον κακό προγραμματισμό της κυβέρνησης. Πρόκειται για συνειδητή επιλογή, καθώς η κυβέρνηση θεωρεί ότι οι καταλληλότεροι να μας επιμορφώσουν είναι οι μεγαλοεπιχειρηματίες των εκδόσεων. Αυτοί συνέταξαν τα νέα βιβλία, αυτοί οργάνωσαν δεκάδες επιμορφωτικών σεμιναρίων (με το αζημίωτο) τη χρονιά που μας πέρασε και οι ίδιοι τώρα εκδίδουν πληθώρα «βοηθημάτων» για να καλύψουν τα κενά που αφήνουν τα δικά τους βιβλία. Η κυβερνητική αυτή επιλογή δεν αποσκοπεί μόνο στην αύξηση της κερδοσκοπίας των μεγαλοεκδοτών. Η κυρίαρχη σήμερα πολιτική για αποτελεσματικότερη «*σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της παραγωγής*» επιβάλλει οι επιχειρήσεις, ως αυθεντικοί εκφραστές των αναγκών της παραγωγής να αναλάβουν άμεσο και πρωταγωνιστικό ρόλο για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Εταιρίες - χορηγοί, εκδοτικοί οίκοι, «μορφωτικά» ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις περικυκλώνουν κάθε μέρα και πιο ασφυκτικά το σχολείο για να μπολιάσουν τις νεανικές συνειδήσεις με τις κάλπικες «αξίες» της αγοράς. Θα το επιτρέψουμε;

Ποια είναι η πραγματικότητα των νέων βιβλίων και προγραμμάτων

Από εκπαιδευτικοί....διαχειριστές!

Αξιοποιώντας το υπαρκτό πρόβλημα του άχαρου και ανιαρού σχολείου, που καταστέλλει τη δημιουργικότητα και την πρωτοβουλία των μαθητών, η Ε.Ε. και οι εγχώριοι εκφραστές της ισχυρίζονται ότι για όλα αυτά φταίει η «από καθέδρας αυθεντία» του εκπαιδευτικού. Γι' αυτό ο ρόλος του πρέπει να αλλάξει. Χρειάζεται, όπως μας λένε, «*οι εκπαιδευτικοί να αποδεχτούν ότι δεν αποτελούν τη μοναδική πηγή γνώσης*» και να μετεξελιχθούν σε «*διαμεσολαβητές και διαχειριστές της γνώσης*» διευκολύνοντας τους μαθητές να την προσεγγίσουν μόνοι τους και από διάφορες πηγές. Με άλλα λόγια να πάψει ο εκπαιδευτικός να μαθαίνει συστηματικά γράμματα στους μαθητές του, για να ασχοληθούν με το ρόλο αυτό η οικογένεια, η παρέα και προπαντός τα ΜΜΕ, οι πολυεθνικές του θεάματος, οι μεγαλοεκδότες με τα πλουμιστά διδακτικά πακέτα των CD Rom και DVD και οι επιχειρήσεις-χορηγοί που μπαινοβγαίνουν στο σχολείο. Ο εκπαιδευτικός απλώς θα διαχειρίζεται αυτόν τον αχταρμά εντυπώσεων και εμπειριών που θα κουβαλά ο κάθε μαθητής στο κεφάλι του. Τη γενική αυτή κατεύθυνση έρχονται να υπηρετήσουν τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ), τα Διαθεματικά Ενιαία Πλαίσια Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και τα νέα βιβλία.

ΔΕΠΠΣ και νέα ΑΠΣ: Η αποθέωση της αποσπασματικότητας.

Στο όνομα της ενιαίας και «ολιστικής» προσέγγισης της γνώσης, της αυτενέργειας των μαθητών και της ελκυστικότητας του σχολείου:

· **Μεγάλο μέρος των μαθημάτων αντικαθίσταται από «θέματα»** τα οποία θα προσεγγίζονται κάτω από το πρίσμα διαφόρων μαθημάτων (διαθεματικά). Για παράδειγμα στο μάθημα της Ιστορίας των αρχαίων χρόνων αντί οι μαθητές, αφού διδαχθούν τα ιστορικά γεγονότα της αρχαίας, ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου, να οδηγηθούν σε γενικότερα συμπεράσματα για το δουλοκτητικό σύστημα και τους νόμους της ιστορικής εξέλιξης, θα επιλέγουν ένα θέμα όπως η Μεσόγειος. Στη συνέχεια θα εξετάζουν τη Μεσόγειο από τη σκοπιά της ιστορίας των λαών που την περιβάλλουν, της Γεωγραφίας, της χλωρίδας και της πανίδας, των θρησκευτικών, της λογοτεχνίας, της μουσικής, των εθίμων κλπ., όπως σε έναν τουριστικό οδηγό. Λίγο απ' όλα και τίποτα. Με άλλα λόγια «*διαθεματικότητα*» σημαίνει συγκέντρωση και μηχανιστική συνένωση σκόρπιων πληροφοριών, που εκτός

από κάποιες χρηστικές δεξιότητες στην αναζήτηση στοιχείων και τη χρήση πολλαπλών πηγών, κανένα ουσιαστικό καταστάλαγμα δεν αφήνουν στην διανοητική συγκρότηση των μαθητών. Αντίθετα εντείνουν τη σύγχυση και τη διάχυση της σκέψης. Μέσα από αυτό το μπέρδεμα ιστορικών προσωπικοτήτων όπως για παράδειγμα ο Περικλής με το Ζωρζ Μουστακί και της μεσογειακής διατροφής με τη μεσογειακή φώκια δεν είναι δύσκολο να φανταστούμε την έξαρση που θα γνωρίσει ο λειτουργικός αναλφαβητισμός τα επόμενα χρόνια.

Καταργείται ο όποιος ενιαίος χαρακτήρας του σχολικού προγράμματος. Το πρόγραμμα της «ευέλικτης» ζώνης στο Δημοτικό ή της «ελεύθερης» ζώνης στο Γυμνάσιο (σύμφωνα με το σχέδιο του ΕΣΥΠ για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) θα διαμορφώνεται τοπικά σε κάθε σχολείο, σε αντιστοιχία με το κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο των μαθητών και τις δυνατότητες του σχολείου να εξασφαλίζει τη χρηματοδότησή του από «χορηγούς» και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Νέα βιβλία: Αρχαία σκουριά με χρυσαφιά μπογιά!

Απόλυτα συντονισμένα με τη λογική των ΔΕΠΠΣ και των νέων ΑΠΣ, τα νέα βιβλία χαρακτηρίζονται από τα παλιά τους προβλήματα σε όλο τους το μεγαλείο. Το εντυπωσιακό τους περιτύλιγμα κανέναν δεν πρέπει να ξεγελάσει. Μέσα σε αυτό κρύβονται ενισχυμένα στο έπακρο η αποσπασματικότητα, η αντιεπιστημονικότητα, η ιδεολογική μονομέρεια και ο δογματισμός. Μια χειρότερη εκδοχή όλων εκείνων των στοιχείων που εμποδίζουν τους μαθητές να ερμηνεύσουν τον κόσμο και με αυτοπεποίθηση να αντιμετωπίσουν τη ζωή.

Αποσπασματικότητα.

Τα βιβλία των φυσικών επιστημών (Φυσική, Χημεία, Βιολογία κλπ.) διδάσκουν τα διάφορα φυσικά φαινόμενα, ιδιότητες της ύλης, φυσικούς νόμους χωρίς τη μεταξύ τους σύνδεση με αποτέλεσμα οι μαθητές τελειώνοντας το σχολείο να μην μπορούν να κατανοήσουν τους γενικούς νόμους της ύλης και την εξέλιξη της φύσης. Στα βιβλία των κοινωνικών επιστημών (Ιστορία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Μελέτη Περιβάλλοντος, κ.α.) η ύλη οργανώνεται και δομείται με τέτοια κενά και αποσιωπήσεις ή ερμηνείες ώστε να μην κατανοείται η κοινωνία στις πραγματικές της διαστάσεις, να συγκαλύπτεται η κινητήρια δύναμη της κοινωνικής εξέλιξης, η ταξική πάλη. Στο βιβλίο Ιστορίας της ΣΤ' Δημοτικού για παράδειγμα απαλείφονται βασικά γεγονότα της επανάστασης του '21! Στον κατακερματισμό αυτό ήρθε μάλιστα να προστεθεί η διάχυση σε αποσπασματικές διαθεματικές μαθήσεις, όπως για παράδειγμα η τοπική ιστορία μέσα από τα κατορθώματα τοπικών ηρώων, χρονικά τοπικών μνημείων, πλατειών, κτιρίων κλπ.

Αντιεπιστημονικότητα.

Η εξίσωση, η υποκατάσταση και η ανάμιξη της επιστημονικής γνώσης με τη μυθοπλασία και τη θεολογική ερμηνεία της πραγματικότητας είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των νέων βιβλίων. Έτσι για παράδειγμα στο βιβλίο της Ιστορίας της Γ' Δημοτικού οι σελίδες για την καταγωγή του ανθρώπου παραχώρησαν τη θέση τους στη μυθολογία, που καταλαμβάνει πια τα ¾ του βιβλίου. Το βιβλίο Ιστορίας της Ε' Δημοτικού για το Βυζάντιο, χρησιμοποιεί σαν αποκλειστικές ιστορικές πηγές θεολογικά και θρησκευτικά κείμενα. Τα Θρησκευτικά εμφανίζονται σαν επιστήμη ισότιμη με τη Φυσική, τη Χημεία, τη Βιολογία. Η θεωρία του Δαρβίνου για την εξέλιξη των ειδών εξοστρακίζεται από τα βιβλία της Βιολογίας και η ατομική θεωρία, η πρωταρχική θεωρία που θεμελιώνει επιστημονικά την υλιστική αντίληψη του κόσμου αποδεικνύοντας ότι η φύση αποτελείται από άπειρους συνδυασμούς των διαφόρων ειδών ατόμων, υποσκελίζεται στα βιβλία της Χημείας παίρνοντας στην ουσία το χαρακτήρα μιας φιλοσοφικής εικασίας, ανάμεσα στις τόσες άλλες.

Ιδεολογική μεροληψία και μονομέρεια.

Όσο διευρύνεται η επιστροφή στην εμπειρική γνώση και σε θεολογικές ερμηνείες των φαινομένων, στα προεπιστημονικά δηλαδή στάδια της ανθρώπινης σκέψης, τόσο συστηματοποιείται και επαυξάνεται η πλύση εγκεφάλου. Οι κοινωνικές επαναστάσεις στα βιβλία της Ιστορίας ταυτίζονται με τις αναστατώσεις. Οι ιδέες του διαλόγου, της κοινωνικής συναίνεσης και της συνεργασίας των αντίθετων πλευρών για να αποφευχθούν οι κρίσεις, η αντίληψη της «συμμετοχικής δημοκρατίας» και του εθελοντισμού για να καλυτερέψουμε τη ζωή μας και να μπαλώσουμε τα προβλήματά μας κατακλύζουν τα νέα βιβλία. Οι αιτίες των κοινωνικών φαινομένων αναζητούνται στο άτομο, οι μαθητές διδάσκονται ότι είναι συνυπεύθυνοι για τα κοινωνικά προβλήματα που το αστικό κράτος και οι κυβερνήσεις του δημιουργούν. Οι ιδέες του ανταγωνισμού και της επιχειρηματικότητας αποθεώνονται, ενώ η προβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σαν λίκνο και πρότυπο ελευθερίας, δημοκρατίας, ανθρωπισμού, πολιτισμού και κοινωνικής ευαισθησίας κ.α. καταλαμβάνει τη μερίδα του λέοντος στο περιεχόμενο των βιβλίων. **Στόχος η προετοιμασία του αυριανού «ενεργού πολίτη», του θύματος ενός ακόμη πιο σκληρού συστήματος εκμετάλλευσης που όχι μόνο θα το αποδέχεται, αλλά και θα το υποστηρίζει σαν το πιο σωστό και δίκαιο.** Η προπαγάνδα αυτή ενισχύεται μάλιστα με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα—αγωγές που συχνά αναλαμβάνουν και διάφορες επιχειρήσεις να υλοποιήσουν.

Υποκατάσταση της γενικής παιδείας από τις δεξιότητες.

Στη βάση των οδηγιών του ΟΟΣΑ και των διαγωνισμών της Πίζα, που διερευνούν δεξιότητες και όχι διανοητικές ικανότητες (π.χ. ικανότητα χρήσης οδικού χάρτη ή τηλεφωνικού καταλόγου) εισάγεται η ωφελμιστική αντίληψη για τη γνώση. Σύμφωνα με την αντίληψη αυτή, χρήσιμη είναι μόνον η γνώση που φέρνει άμεσα οφέλη, η εκπαίδευση δηλαδή του μαθητή σε χρηστικές και επικοινωνιακές δεξιότητες για την καθημερινή και επαγγελματική του ζωή, σε βάρος της γενικής μόρφωσης. Έτσι στα βιβλία του Δημοτικού η διδασκαλία της Γλώσσας μετατοπίζεται από τα λογοτεχνικά και άλλα δόκιμα κείμενα στα βιογραφικά σημειώματα, τις επιστολές, τις προσκλήσεις σε πάρτι, τις οδηγίες χρήσης οικιακών συσκευών και ηλεκτρονικών παιχνιδιών ή σε συνταγές μαγειρικής. Η ανάπτυξη της γλώσσας και του λόγου περιορίζεται στα απαραίτητα για μια στοιχειώδη επικοινωνία στην καθημερινότητα, όπως ακριβώς μαθαίνουμε μια ξένη γλώσσα, με προφανή στόχο να περιοριστούν οι αναπτυξιακές δυνατότητες της σκέψης και να ελεγχθεί η συνείδηση των νέων ανθρώπων.

Σε μια εποχή που η εξέλιξη της επιστήμης δίνει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε μια πολύ πιο αληθινή εικόνα της πραγματικότητας, το εκπαιδευτικό σύστημα κάνει ό,τι μπορεί για να τη συσκοτίσει. Κι αυτό γιατί η τάξη που κυριαρχεί δεν είναι με κανέναν τρόπο διατεθειμένη να προσφέρει στην πλειοψηφία των σημερινών μαθητών και αυριανών εργαζομένων εκείνη τη γενική μόρφωση που θα τους βοηθήσει να κατανοήσουν τον κόσμο στην ενότητά του και να συνειδητοποιήσουν το συμφέρον τους μέσα σε αυτόν.

Εμείς οι εκπαιδευτικοί, που βιώνουμε αυτή την εντεινόμενη υποβάθμιση του μορφωτικού ρόλου του σχολείου,

Έχουμε ευθύνη:

Να αντισταθούμε στην αντεκπαιδευτική πολιτική Ε.Ε., Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ, και των ΣΥΝοδοιπόρων τους και να αρνηθούμε το ρόλο του διαμεσολαβητή στην ημιμάθεια και την αμορφωσιά των μαθητών μας.

Να απομονώσουμε τις συνδικαλιστικές δυνάμεις που συναινούν στον πυρήνα αυτής της πολιτικής επικεντρώνοντας το όλο ζήτημα σε δευτερεύοντα κάθε φορά διαχειριστικά προβλήματα, όπως η μη έγκαιρη διανομή των βιβλίων και η ελλιπής επιμόρφωση. Αυτούς που έχουν μετατρέψει το συνδικαλιστικό μας κίνημα σε επαίτη επιδομάτων και τα συνδικάτα σε γραφεία εξυπηρέτησης, αντί για όργανα διεκδίκησης της παιδείας των σύγχρονων αναγκών και απαιτήσεων.

Με τη διδασκαλία και το αγωνιστικό μας παράδειγμα να δώσουμε γερό χέρι βοήθειας στους μαθητές για να αγαπήσουν την πραγματική μόρφωση και να αντισταθούν στην ιδεολογική χειραγώγηση και ενσωμάτωση.

Να συμβάλλουμε, αποκαλύπτοντας στο λαό τους αντιδραστικούς στόχους αυτής της πολιτικής, στη διαμόρφωση ενός ισχυρού κινήματος παιδείας, να αγωνιστούμε από κοινού με το υπόλοιπο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, μέσα από τις γραμμές του ΠΑΜΕ, για ΕΝΙΑΙΑ ΛΑΪΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ.

Αγωνιζόμαστε για

Ένα σχολείο που για σκοπό του θα έχει να προετοιμάζει ανθρώπους αφεντικά της ζωής και της τύχης τους και όχι αποδοτικούς υπηρέτες του συστήματος, το **Ενιαίο Δωδεκάχρονο Σχολείο**. Σχολείο που θα δίνει ολόπλευρη γενική μόρφωση σε όλους ανεξαιρέτα τους μαθητές με ενιαία προγράμματα, ενιαία δωρεάν βιβλία, μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό με ενιαία εργασιακά δικαιώματα. Αντιπαλεύουμε κάθε προσπάθεια διάσπασης του όποιου ενιαίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, όπως η ευέλικτη ζώνη και τα Ευρωπαϊκά προγράμματα.

Ριζική αναμόρφωση στο περιεχόμενο (αναλυτικά προγράμματα, βιβλία) και στη λειτουργία του σχολείου, ενάντια στην υποβάθμιση και υποκατάσταση της εκπαίδευσης από ασύνδετες πληροφορίες και μαθήσεις υποταγής. Διεκδικούμε ένα σχολείο που να κερδίζει τους μαθητές και αντί να τους παγιδεύει, να δίνει διέξοδο στη δημιουργικότητα και τα ενδιαφέροντά τους και πραγματικά εφόδια για τη ζωή. Το σχολείο αυτό πρέπει να έχει βιβλία και προγράμματα σύγχρονα, κατανοητά και επικεντρωμένα στα θεμελιακά και διαχρονικά καταξιωμένα στοιχεία της γνώσης, τις βασικές αρχές και τους νόμους που διέπουν τη φυσική και κοινωνική εξέλιξη, μέσα από την αλληλοσύνδεσή τους. Αυτή είναι η βασικότερη προϋπόθεση για να αισθάνεται ο νέος άνθρωπος αυτοπεποίθηση στη δυνατότητα του να γνωρίζει την αλήθεια και να ερμηνεύει τον κόσμο. Τα προγράμματα πρέπει να είναι απαλλαγμένα από ανούσια, επιφανειακά και άχρηστα για τη γενική παιδεία αντικείμενα ώστε να αυξηθούν οι ώρες των μαθημάτων γενικής παιδείας, τα δε βιβλία να είναι επιστημονικά και παιδαγωγικά επεξεργασμένα, να μην αποκρύπτουν ή να διαστρεβλώνουν την αλήθεια για τη ζωή και να μην καταναγκάζουν σε μονομερή τρόπο σκέψης και έκφρασης. Μέσα από τις συνοδευτικές εργασίες και τις ομαδικές δραστηριότητες θα συνδέεται η θεωρία με την πράξη, θα επιβεβαιώνεται η θεωρία μέσα από την πρακτική δραστηριότητα. Αυτές οι εργασίες πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του κανονικού προγράμματος των μαθημάτων γενικής παιδείας, να έχουν ουσιαστική συνοχή και σύνδεση με το αντικείμενο τους για να βοηθούν και αυτές το μαθητή να διαμορφώνει κριτήριο και σφαιρική αντίληψη για την πραγματικότητα, να αναπτύσσει την αυτενέργεια και την πρωτοβουλία του. Οι απαιτούμενες και αναγκαίες

διασυνδέσεις στοιχείων από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους πρέπει να ξεπερνούν φυσιολογικά από την ουσία των θεμάτων κάθε μαθήματος. Δε μπορεί να είναι αυτοσκοπός, αλλά εργαλείο σφαιρικής γνώσης.

Κατοχύρωση αποκλειστικά δημόσιας και δωρεάν Εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, προϋπόθεση του ενιαίου χαρακτήρα και της κοινωνικής της αποστολής. Παλεύουμε για την ακύρωση κάθε μέτρου που οδηγεί σε ανταποδοτική - επιχειρηματική λειτουργία τα σχολεία, για να μην υπάρχει κανένας ιδιώτης χορηγός στην Εκπαίδευση.

Εργασιακή, οικονομική και επιστημονική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών. Αναβάθμιση, που θα ξεκινά με την παιδαγωγική εκπαίδευση τους σε ενιαίες παιδαγωγικές σχολές, στις οποίες θα συνεχίζεται και η περιοδική ετήσια επιμόρφωση τους με απαλλαγή από τα διδακτικά τους καθήκοντα.

ΠΑΛΛΑΪΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2006

Attachment	Size
nea.vivlia.doc [2]	64 KB
konstruktivismos.doc [3]	112 KB
ideologikoi kai politikoι stoxoi twn newn analutikwn programmatwn.doc [4]	104.5 KB